



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Adalet Bakanı Akın Gürlek* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPULO

Diyarbakır Milletvekili

20 Ocak 1992 tarihinde Diyarbakır'da katledilen Harbi ARMAN da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Muş Malazgirt doğumlu olan Harbi Arman, dönemin Halkın Emek Partisi (HEP) Muş Malazgirt İlçe Başkanıdır. Arman ile irtibata geçen JİTEM elemanları, ifade vermek üzere kendisinin Diyarbakır'a gelmesi gerektiğini söyler. Bunun üzerine Arman, 20 Ocak 1992 tarihinde Muş'tan Diyarbakır'a, JİTEM karargahına gider. Abdülkadir Aygan bundan sonrasını şöyle anlatıyor: "Yeşil (Mahmut Yıldırım) ile bir faaliyette yer aldık. Elazığ yolu üzerinde o zamanki HEP üyesi Malazgirt yönetiminde bir kişinin öldürülmesi olayında Yeşil, beni ve Fethi Çetin'i yanında götürdü. Sakallı bir uzman çavuş da vardı. Harbi Arman adlı şahıs ile 'aranyorsun, ben seni teslim edeceğim, ifade vereceksin, gideceksin' denilerek irtibata geçildi. Bunun üzerine Arman, Diyarbakır JİTEM'e kadar getirilmişti. Arman o zaman 'tamam' dedi. Ondan sonra ona 'formaliteden ellerini bağlayacağız, gözünü bağlayacağız, Land Rover ile gideceğiz, askeri birlik şehrin dışındadır' denildi. Arman da razı oldu. Land Rover'a bindikten sonra gözlerini kaşkol ile bağladılar. Oraya gittik, indirmemiz istendi, indirdik. Uzman çavuşta kaleşnikof ve Smith Wesson vardı. 'Koluna girin' denildi. Sanki askeri birliğe götürüyormuşuz gibi işaret edildi. 'İleri götürün' denildi. Bir köprü vardı, oraya doğru götürdük. Bize işaret edilerek 'siz gelin' dediler. Biz geldik onun yanına varınca o uzman çavuş kaleşnikofu uzattı, kaleşnikof ile tarayacaktı. Yeşil 'dur onunla değil' dedi ve tabancayla gitti iki el ateş etti. Kendisi tabancayla vurdu. Köprü altına götürdü şahsı, gözleri bağlı öyle bırakıldı." 20 Ocak 1992'de Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım tarafından öldürülen Harbi Arman'ın bedeni olaydan bir süre sonra bulunabildi. 2009 yılında Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı Abdülkadir Aygan'ın itiraflarını ihbar kabul ederek soruşturma başlattı. TMK 10. Maddesi ile Görevli ve Yetkili Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca, şüpheliler Mahmut Yıldırım (Yeşil kod), Aziz Turan (Abdülkadir Aygan), Savaş Gevrekçi ve Hamit Yıldırım aleyhine, tasarlayarak insan öldürmek ve bu suça iştirak etmek, halkı silahlı isyana teşvik etmek suçlamalarıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis ve 20 yıl hapis cezalarının verilmesi istenen iddianame düzenlenir. İddianame 5 Temmuz 2013 tarihinde Diyarbakır 7. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edilir. JİTEM Ana Davası ile birleşen dosya Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesinde devam ediyor. Maalesef şimdiye kadar kimse cezalandırılmadı." denmektedir.

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?